

«Затверджую»

Завідувач кафедри

/Перегуда Є.В./

01 вересня 2022 р.

Розробник силябуса

/Марченко М.В./

СИЛАБУС

Захист комерційного інтересу в порядку конституційного судочинства

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК04				
2) Навчальний рік: 2022-2023				
3) Освітній рівень: магістр				
4) Форма навчання: денна				
5) Галузь знань: 08 ПРАВО				
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», ОПП «Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування»				
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова				
8) Семестр: II				
9) Контактні дані викладача: доц., к.ю.н. Марченко Микола Валерійович Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/fkked . Контакти: (044)241-55-66; E-mail: marchenko.mv@knuba.edu.ua				
10) Мова викладання: українська				
11) Пререквізити: «Вступ до концепту прав людини: теоретичні та практикологічні аспекти», «Актуальні питання конституційного та адміністративного процесу», «Корпоративне право та забезпечення безпеки бізнесу» (I сем.)				
12) Мета курсу: надання знань, умінь, навичок, пов'язаних з захистом комерційного інтересу в порядку інституту конституційної скарги. Курс передбачає опанування студентами написання та подання конституційних скарг в інтересах юридичних осіб. В рамках курсу студенти опановують: 1) конституційно-правові детермінанти захисту комерційного інтересу; 2) українську та зарубіжну практику захисту комерційного інтересу в порядку конституційного судочинства.				
13) Результати навчання:				
№	Програмні результати навчання	Метод перевірки освітнього ефекту	Форма проведення занять	Посилання на компетентності

	081	«Право» «Захист прав людини у сфері будівництва та містобудування»	Сторінка 1 з 4	
1.	ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК СК1
3.	ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК8 СК11 СК15
4.	ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК8 СК1 СК15 ДСК2
5.	ПРН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК8 СК1 СК11 ДСК2

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:
знати основні можливості для правового захисту комерційного інтересу в порядку конституційного судочинства;
вміти складати конституційні скарги в інтересах юридичних осіб;
розуміти ключові можливості захисту комерційного інтересу в порядку інституту конституційної скарги.

14) Структура курсу:					
Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
30	30		контрольна робота - 1	60	залік
Сума годин:				120	
Загальна кількість кредитів ECTS				4	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				60(2,0)	

15) Зміст курсу
<p>Тематика лекцій та практичних занять МОДУЛЬ 1. КОМЕРЦІЙНИЙ ІНТЕРЕС ТА ОСНОВНІ МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ЗАХИСТУ В ПОРЯДКУ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДОЧИНСТВА ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ КОМЕРЦІЙНОГО ІНТЕРЕСУ. ТЕМА 2. ЮРИДИЧНА ОСОБА ОСОБЛИВИЙ СУБ'ЄКТ ПРАВА НА ПОДАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ В УКРАЇНІ. ТЕМА 3. ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ КОМЕРЦІЙНОГО ІНТЕРЕСУ В ПОРЯДКУ ІНСТИТУТУ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ. ТЕМА 4. ЛОБІЮВАННЯ БІЗНЕСОМ ПОДАННЯ НАРОДНИМИ ДЕПУТАТАМИ УКРАЇНИ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПОДАЇ. ТЕМА 5. КОНСТИТУЦІЙНІ МЕЖІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ. ТЕМА 6. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕНЬ ЗА КОНСТИТУЦІЙНИМИ СКАРГАМИ ЗА УЧАСТЮ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ.</p>

ТЕМА 7. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОГО ІНТЕРЕСУ.

МОДУЛЬ 2. ПРЕДСТАВНИЦТВО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У ПРОВАДЖЕННЯХ ЗА КОНСТИТУЦІЙНИМИ СКАРГАМИ

ТЕМА 1. ПИТАННЯ ПРЕДСТАВНИКА ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ В ПРОВАДЖЕННІ ЗА РОЗГЛЯДОМ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ.

ТЕМА 2. ФІЛЬТРИ ПРИ ПЕРВИННОМУ РОЗГЛЯДІ КОНСТИТУЦІЙНИХ СКАРГ ПОДАНИХ ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ.

ТЕМА 3. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ ПРЕДСТАВНИКА У СПРАВАХ ЗА КОНСТИТУЦІЙНИМИ СКАРГАМИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ.

ТЕМА 4. ОСОБЛИВОСТІ РІШЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ У СПРАВАХ ЗА РОЗГЛЯДОМ КОНСТИТУЦІЙНИХ СКАРГ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ.

Тематика контрольних робіт:

1. Поняття комерційного інтересу;
2. Комерційний інтерес та конституційна гарантія права власності;
3. Право юридичних осіб на подачу конституційних скарг;
4. Представник юридичної особи у справі за конституційною скаргою;
5. Особливості конституційно-правового статусу юридичних осіб;
6. Досвід ФРН та Австрії у функціонуванні захисту комерційного інтересу в порядку конституційного судочинства;
7. Роль інституту конституційної скарги в гарантуванні права власності;
8. Техніка складання конституційної скарги в інтересах юридичної особи;
9. Практика Конституційного Суду України у сфері розмежування корпоративних та трудових правовідносин;
10. Особливості рішень органу конституційного контролю у справах за конституційними скаргами

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 20-25 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Питання підсумкового контролю:

1. Правові детермінанти поняття комерційний інтерес.
2. Конституційні гарантії прав юридичних осіб;
3. Особливості доступу юридичних осіб до конституційного судочинства;
4. Право юридичних осіб на звернення до органу конституційного контролю в порядку інституту конституційної скарги;
5. Представник юридичної особи в справі за розглядом конституційної скарги;
6. Особливості підготовки конституційної скарги в інтересах юридичної особи;
7. Права юридичної особи, які підлягають захисту в порядку інституту конституційної скарги.
8. Правова позиція Конституційного Суду України щодо розмежування корпоративних та трудових правовідносин;
9. Іноземний досвід захисту прав юридичних осіб в порядку інституту конституційної скарги;
10. Тенденції в розгляді конституційних скарг юридичних осіб;
11. Техніка підготовки конституційної скарги в інтересах юридичної особи;
12. Особливості конституційних скарг у податковій сфері - досвід ФРН.

13. Правова характеристика рішень органу конституційного контролю у справах за конституційними скаргами юридичних осіб.

16) Основна література

1. Гультай М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя : монографія ; Національна академія правових наук України, Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування. Харків : Право, 2013. 422 с.
2. Інститут конституційної скарги як засіб захисту основних прав і свобод: Порівняльно-правовий аналіз: монографія / М. М. Гецько та ін.; за заг. ред. М. М. Гецька, Ю. М. Бисаги, Д. М. Белова. Ужгород: Гельветика, 2015. 227 с.
3. Проблеми та перспективи запровадження індивідуальної конституційної скарги в Україні: монографія / О. В. Петришин та ін. Київ: Атіка–Н, 2010. 107 с.

17) Додаткова література:

1. Крусян А. Правові основи та особливості діяльності адвоката в конституційному провадженні. Юридичний вісник. 2018. № 1. С. 15–22.

Електронні ресурси:

1. www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства юстиції України.
4. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
5. URL: <http://catalogue.nplu.org/> – Національна парламентська бібліотека України.
6. URL: <http://court.gov.ua/> – Офіційний веб-портал Судова влада України
7. www.ccu.gov.ua – офіційний сайт Конституційного Суду України.
8. org2.knuba.edu.ua – освітній сайт КНУБА.

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота		ІЗ	Сума
М1	М2		
35	35	30	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 432 Центрального корпусу КНУБА або в межах дистанційного формату.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія.
3. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою сесіями.
6. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

20) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення, призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференцій та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/user/index.php?id=3805>